

Μάθημα: Νέα Ελληνική Λογοτεχνία
Τάξη: Α΄ Ημερήσιου Γενικού Λυκείου
Ενότητα: «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση»

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ (1798 - 1857)

Ο Λάμπρος (απόσπασμα)

[Η Ημέρα της Λαμπρής]

Καθαρότατον ήλιο επρομηνούσε
Της αυγής το δροσάτο ύστατο αστέρι
Σύγνεφο, καταχνιά, δεν απερνούσε
Τ' ουρανού σε κανένα από τα μέρη·
Και από κει κινημένο αργοφυσούσε
Τόσο γλυκό στο πρόσωπο τ' αέρι
Που λες και λέει μες στην καρδιάς τα φύλλα
Γλυκιά η ζωή και ο θάνατος μαυρίλα.

Χριστός Ανέστη! Νέοι, γέροι και κόρες
Όλοι, μικροί μεγάλοι, ετοιμαστήτε·
Μέσα στες εκκλησιές τες δαφνοφόρες
Με το φως της χαράς συμμαζοχτήτε·
Ανοιξέτε αγκαλιές ειρηνοφόρες
Ομπροστά στους Αγίους και φιληθήτε·
Φιληθήτε γλυκά χείλη με χείλη,
Πέστε Χ ρ ι σ τ ό ς Α ν έ σ τ η εχθροί και φίλοι.

Δάφνες εις κάθε πλάκα έχουν οι τάφοι,
Και βρέφη ωραία στην αγκαλιά οι μανάδες·
Γλυκόφωνα, κοιτώντας τες ζωγραφι-
σμένες εικόνες, ψάλλουνε οι ψαλτάδες·
Λάμπει το ασήμι, λάμπει το χρυσάφι
Από το φως που χύνουνε οι λαμπάδες·
Κάθε πρόσωπο λάμπει απ' τ' αγιοκέρι
Όπου κρατούνε οι Χριστιανοί στο χέρι.

(Τα ευρισκόμενα, 1859)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α.

α.1. Το ποίημα, κατά την άποψή σας, είναι παραδοσιακό ή μοντέρνο; (**5 μονάδες**)

α.2. Να βρείτε τέσσερα (4) μορφικά του χαρακτηριστικά που επαληθεύουν την προηγούμενη απάντησή σας. (**20 μονάδες**)

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ:25

β.

β.1. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, ο ποιητής στη δεύτερη στροφή επέλεξε να συντάξει όλα τα ρήματα σε προστακτική έγκλιση; **(5 μονάδες)**

β.2. Να βρείτε στο ποίημα δύο (2) μεταφορικές φράσεις, δύο (2) προσωποποιήσεις και μία (1) αντίθεση. **(10 μονάδες)**

β.3. Το λεξιλόγιο του ποιήματος είναι επιλεγμένο πολύ προσεκτικά ώστε να εκπέμπεται αβίαστα από το ποίημα η ομορφιά και η σημασία της ημέρας και να δηλώνεται η συμμετοχή όλων στη γιορτή. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε πέντε (5) λέξεις που παραπέμπουν στο φυσικό, τρεις (3) στο κοινωνικό και (2) στο θρησκευτικό περιβάλλον. **(10 μονάδες)**

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ:25